

cases is the formation of students' educational skills, communicative abilities necessary for everyday life knowledge and opportunity to apply it.

Problematic training at English lessons creates an atmosphere of easy communication, where the role of teacher is greatly changed.

The relationship between teacher and students, grounded on cooperation, mutual assistance, are taught to live in society. Teacher participates actively in the project activities as assistant advisor, source of information, sharing overall responsibility for the outcome.

The article reveals several methods of activating the problematic training at the lesson. There also highlights the difference in methodology of problematic training comparing to the traditional one. One of the main priorities is put on the fact that received in a separate search theoretical conclusion is accepted by a pupils as a result of his own labour.

Key words: problematic training, problematic assignments, discussion, problem situations.

Стаття надійшла до друку 05.02.2013 р.

Прийнято до друку 06.03.2013 р.

Рецензент – к. п. н., доц. Федічева Н. В.

УДК 373.3.016:811.111.

А. В. Харчук

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ РИМОВАНИХ ТЕКСТІВ У НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

З набуттям Україною незалежності суттєво розширилися можливості співпраці нашої країни з іноземними партнерами в усіх сферах людського життя. Розвиток міжнародного співробітництва зумовлює необхідність перегляду основ шкільної мовної політики нашої держави, кінцевою метою якого виступає підвищення ефективності вивчення іноземної мови як засобу міжнародного спілкування.

Діти молодшого шкільного віку відзначаються найбільш високим рівнем сенситивності, тобто здатності сприймати, засвоювати та відтворювати незнайомий для них навчальний матеріал. Значення англійської мови як провідної мови світової науки й культури та однієї з офіційних мов Організації Об'єднаних Націй зумовлює підвищений інтерес до її вивчення, що знаходить своє відображення як у нормативних документах з питань освіти, так і в шкільній практиці різних країн.

Результативність вивчення іноземної мови визначається комплексом методів і форм роботи, які використовуються в навчальному процесі. Ефективність римованих текстів як засобу навчання англійської мови у початковій школі зумовлюється, на наш погляд, зацікавленістю школярів у сприйнятті текстів, що римуються. Аналіз текстів сприяє розвитку творчих здібностей школярів, умінь висловлювати свої думки й аргументувати їх. Крім того, вивчення римованих текстів розвиває мовленнєву пам'ять дитини, що є запорукою успішного оволодіння іноземною мовою. Таким чином, особливої актуальності набуває питання використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови.

Проблема навчання лексики англійської мови знаходить своє відображення в роботах Н. Бабинської, О. Вишневського, І. Загребіної, О. Коломіної, С. Ніколаєвої, О. Паршикової, С. Смоліної, С. Роман, Н. Федічевої. Утім, серед зазначених розвідок тільки роботи О. Вишневського [1], О. Коломіної [2], С. Ніколаєвої [3], О. Паршикової [4; 5], С. Роман [6] стосуються навчання лексики безпосередньо в початковій школі.

Проблема використання поетичних текстів у навчанні іноземної мови знайшла своє відображення в роботах Н. Горіної, О. Ізмайлової, І. Макарової, О. Павлової, Г. Сяйтбекової, Г. Фуклевої, С. Чередник, Т. Шостак. Так, дослідження І. Макарової, О. Павлової, Г. Сяйтбекової, С. Чередник, Т. Шостак висвітлюють етапи й алгоритм роботи з поетичним текстом [7 – 12]. У статті О. Ізмайлової наводяться приклади віршів, що можуть бути використані на уроках англійської мови відповідно до поставлених цілей [13]. Утім, проведений аналіз наукової літератури показав, що проблема використання римованих текстів у навчанні учні молодшого шкільного віку лексики англійської мови ще залишається недостатньо вивченою.

З огляду на викладене вище **мета статті** полягає у висвітленні ходу та результатів практичної реалізації методики використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови.

Теоретичне обґрунтування методики використання римованих текстів у навчанні учнів початкової школи лексики англійської мови вимагає з'ясування сутності ключового поняття дослідження, яким є поняття „методика”. Як справедливо зазначає С. Ніколаєва, методика являє собою сукупність правил, принципів навчання іноземної мови [3, с. 15]. Під методикою ми розуміємо *сукупність принципів використання римованих текстів у процесі навчання лексики англійської мови в початковій школі*. Теоретичне обґрунтування методики передбачає визначення етапів використання текстів на уроках англійської мови в початковій школі та урахування психофізіологічних особливостей особистості молодшого школяра.

На наш погляд, процес використання римованих текстів на уроках англійської мови в початковій школі має складатися з таких етапів:

- *підготовчий*, що має на меті *відбір римованих текстів* як навчального матеріалу;
- *процесуальний*, сутність якого полягає в *роботі з римованими текстами на уроці* англійської мови в початковій школі;
- *оцінний*, що передбачає *оцінку ефективності* використання *римованих текстів* у навчанні молодших школярів лексики англійської мови.

У процесі навчання лексичного матеріалу педагог повинен дуже відповідально підійти до добору лексики. Школярі мають усвідомити, що лексика потрібна їм для спілкування. Значення нового мовного знаку слід розкривати за допомогою різноманітних наочних засобів. На думку Л. Прессман, наочність відіграє особливу роль у навчанні дітей саме молодшого шкільного віку, тому що вона відповідає особливостям їх сприйняття та засвоєння знань [14, с. 152]. Впливаючи на органи почуттів (зорові, слухові тощо), засоби наочності забезпечують різнобічне та повне формування будь-якого образу чи поняття і тим самим сприяють більш міцному засвоєнню знань, розумінню зв'язку наукових знань з життям [Там само, с. 153].

Вірш є словесно-образним різновидом наочності. Дітям молодшого шкільного віку притаманний саме образний тип мислення. Римовані тексти утворюють в уяві учні численні образи, розвиваючи уяву дітей. Крім того, маючи яскраве емоційне забарвлення, вірші створюють позитивне ставлення дітей до англійської мови та спонукають молодших школярів до висловлення своїх почуттів у словесній формі.

На наш погляд, створити емоційний відгук в особистості може тільки цікава й актуальна для неї інформація. З огляду на викладене вище вважаємо за необхідне „прив'язувати” вірш чи римування до подій в навколишньому світі або подій, які нещодавно трапилися в житті дитини. Так, на уроках англійської мови в Бугаївській середній загальноосвітній школі I – III ступеня Перевальського району Луганської області, при вивченні тем „Канікули” чи „Пори року” ми використовували відомий вірш „The Seasons”. Цей вірш можна використовувати не тільки під час вивчення вищезгаданих лексичних тем, але й у вивченні теми „Colours” чи граматичної теми „The Verb „to be” in the Present Continuous Tense”.

Вірші чи римування можна використовувати на будь-якому етапі уроку. Так, наприклад, стандартне привітання на початку уроку замінити на невеличкий римований діалог між учителем та учнями. Практика показала, що римовані тексти можна використовувати для проведення на уроках англійської мови так званих „фізкультхвилинок”. Така форма роботи є особливо важливою саме в початковій школі, оскільки внаслідок психофізіологічних особливостей діти молодшого шкільного віку часто втомлюються від проведення подекуди монотонної роботи.

Відбір навчального матеріалу значною мірою зумовлює успішність навчального процесу та його результативність. Одним з основних дидактичних принципів виступає принцип доступності. Ми повністю погоджуємося з думкою В. Курила про те, що сутність даного принципу полягає в зрозумілості учнями навчального матеріалу та ґрунтуванні останнього на відомих учням фактах, знаннях тощо [15, с. 151]. З огляду на викладене вище можемо сказати, що відбір римованого тексту має здійснюватися на принципі **значущості** та **емоційної привабливості** для учнів.

Молодші школярі за своїми психофізіологічними особливостями ще не здатні сприймати значний обсяг інформації та мислити абстрактно. Успішність навчання прямо залежить від поступовості організації навчального процесу. Інакше кажучи, при поданні матеріалу вчителю необхідно переходити від простого до складного, від знайомого до незнайомого. Робота з молодшими школярами показала, що діти частогусто почувалися ніяково і губилися, коли зустрічалися з невідомим чи незрозумілим для них явищем або поняттям. Отже, при відборі віршів і римувань необхідно виходити з принципу „**мовної посиленості**”.

Другим етапом використання віршів на уроці англійської мови в початковій школі має виступати безпосередня *робота з римованими текстами*. У молодшому шкільному віці дитина найбільш чутливо сприймає та запам'ятовує особливості іноземної мови. Саме тому вважаємо за необхідне під час пред'явлення тексту використовувати потенціал технічних засобів навчання (ТЗН). За допомогою ТЗН молодші школярі мають змогу почути мовлення носіїв мови та навчитися правильно вимовляти звуки нерідної для себе мови. Якщо запропонувати учням записати виконання віршу на диктофон чи магнітофон, а потім порівняти з текстом оригіналу, учні матимуть змогу краще зрозуміти зроблені ними фонетичні помилки.

Одним із важливих завдань роботи з віршами на уроці іноземної мови вважається зняття мовних труднощів [7 – 10]. Небажано, щоби вірші для початкової школи містили значну кількість складного лексичного матеріалу чи незрозумілий граматичний матеріал. Утім, у вірші може бути незнайома для дитини лексика. Отже, вчитель постає перед проблемою ознайомлення учнів із такою лексикою. Як зазначає О. Павлова, зняття лексико-граматичних труднощів може відбуватися шляхом перекладу учнями разом з учителем тексту віршу чи римування [9, с. 26]. Однак, такий підхід до зняття труднощів на уроках англійської мови в початковій школі видається нам менш продуктивним, особливо якщо завданням уроку є розширення словникового запасу учнів з лексичної теми тощо.

Молодші школярі відзначаються конкретно-образним мисленням. З огляду на викладене найбільш ефективним способом зняття лексико-граматичних труднощів нам видається використання вчителем малюнків із зображенням правопису та транскрипції відповідної лексичної

одиниці. Так, якщо в тексті віршу зустрічалося слово „cat”, то ми показували дітям картку із зображенням кішки. Поряд із зображенням також подавався правопис і транскрипцію слова.

Крім того, ми пояснювали незнайомі лексичні одиниці чи граматичні явища за допомогою власного прикладу. Так, під час вимовляння фраз „Hands up, clap, clap!” чи „Hands down, clap, clap!” ми піднімали руки догори чи опускали донизу та хлопали, пояснюючи тим самим учням значення прийменників „up” та „down”, наказового способу дієслова – „clap” тощо. Отже, у процесі використання римованих текстів у навчанні молодших школярів англомовної лексики вчитель має дотримуватися принципу **опорного навчання лексики англійської мови**.

Римовані чи поетичні тексти використовуються на уроках англійської мови для збагачення словникового запасу учнів, спонукання школярів до бесіди чи дискусії тощо. Обговорення теми, якій присвячено вірш, вимагає розуміння тексту. Останнє перевіряється за допомогою контрольних питань за змістом почутого. Ефективність використання римованих текстів як засобу навчання молодших школярів англійської мови значною мірою зумовлюється тим, чи пропонує вчитель певні творчі завдання для своїх учнів. Так, використовуючи вірш „The Seasons”, ми пропонували молодшим школярам співвіднести зображення пір року із текстом за основі ключових слів. Наприклад, учням ставилося питання „What is it?”, а для відповіді пропонувалися лексичні одиниці „snow”, „leaves”, „sky” тощо. Учні використовували такі підказки для виконання завдання: „The sky is gloomy. The leaves are on the ground. It is autumn”. Учні також малювали пору року, а потім пропонували однокласникам описати малюнки.

Провідним видом діяльності в молодшому шкільному віці виступає гра, що дозволяє учням у невимушеній формі збагачувати знання з англійської мови. Так, наприклад, під час вивчення прикметників англійської мови учні експериментальної групи були розподілені на команди. Кожній з команд було запропоновано співвіднести прикметники зі списку із порами року. За кожну правильну відповідь команда отримувала 1 бал. Виконуючи завдання, учні могли користуватися зразком відповіді. Наприклад, „It is in spring (summer, autumn, winter)”. Учні також брали участь у створенні та розігруванні комунікативної ситуації (діалогу), що містила лексику, яка вивчається (так званий „target vocabulary”). Таким чином, робота з використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови має будуватися на принципі **творчої мовленнєвої взаємодії** у системах „учень – учень” та „учень – учитель”.

Завдання *оцінного* етапу роботи з використання римованих текстів у навчанні дітей молодшого шкільного віку англомовної лексики передбачало аналіз ефективності проведеної роботи. Ефективність навчальної діяльності з англійської мови залежить від усвідомлення

учнями прогностичних результатів своєї роботи на уроці та в позанавчальний час. Школярі усвідомлюють необхідність проведення певної роботи та її результативність у тому випадку, якщо вони виступають не просто „реципієнтами” знання. Інакше кажучи, вчитель має не повідомляти позитивні та негативні наслідки роботи, а залучати учнів до активного обговорення результатів діяльності та планування майбутніх видів роботи. Так, під час уроку у 2-ому класі за темою „Family” ми використали такий вірш:

Father, mother,
Sister, brother,
Hand in hand
With one another.

Наприкінці уроку ми попросили дітей пояснити родинні зв'язки та висловити своє ставлення до вірша. Наведемо деякі варіанти відповідей: „My brother is my parents' son. I understand it now. I like this verse” (Мишко Д); „I can name the members of my family” (Наталка В). Таким чином, принципом використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови виступає принцип **спільного аналізу та прогнозу роботи з вивчення лексики англійської мови**.

З метою визначення ефективності проведеної роботи із використання римованих текстів у навчанні дітей молодшого шкільного віку лексики англійської мови було здійснено контрольний діагностичний зріз. Результати останнього були порівняні з даними констатувального діагностичного зрізу на початку експериментальної роботи. Дослідна робота проводилася в звичайних умовах протягом двох місяців на базі Бугаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 14 Перевальського району Луганської області. В експериментальній роботі взяли участь 61 учень другого та третього класів.

Проведення експериментальної роботи та аналіз результатів останньої передбачали створення експериментальної та контрольної групи. При формуванні груп ми виходили з таких ключових позицій: 1) кількість учнів в експериментальній групі приблизно дорівнювала кількості учнів у контрольній групі; 2) до складу як експериментальної, так і контрольної групи входили учні з різним рівнем англійської підготовки та успішності з англійської мови. Експериментальна група складалася з 32 осіб, до складу контрольної групи входило 29 осіб.

Свідченням успішності експериментальної роботи виступає наявність позитивних кількісних і якісних змін у школярів експериментальної групи порівняно зі школярами контрольної групи. Динаміка зрушень має оцінюватися на певній основі, якою виступає **критерій** успішності засвоєння навчального матеріалу. У науковій літературі термін „критерій” (від *грецьк.* „kriteri6n” – „засіб судження, прийняття рішення”) трактується як *головна ознака, на основі якої відбувається оцінювання, визначення або класифікація предметів, явищ, якостей; засіб вимірювання* [16, с. 471].

На наш погляд, успішність навчання молодших школярів лексики англійської мови визначається трьома критеріями:

- **правильністю використання лексичних одиниць у мовленні** (здатністю розпізнавати лексичну одиницю та використовувати при побудові речень, діалогів, текстів тощо);
- **відповідністю перекладу лексичних одиниць** (здатністю знаходити та використовувати адекватні лексичні одиниці під час перекладу українською чи англійською мовою);
- **темпом англомовного мовлення.**

З огляду на уточнені критерії успішності навчання молодших школярів лексики англійської мови нами було здійснено змістове наповнення рівнів засвоєння учнями початкової школи англомовної лексики. **Низький** рівень характеризується численними лексичними помилками школярів, у тому числі при перекладі лексичних одиниць, низьким темпом англомовного мовлення. Ознаками **середнього** рівня виступають незначні помилки учнів молодшого шкільного віку при використанні лексичних одиниць і неможливість відразу ж знайти точну лексичну одиницю при перекладі. Невимушене використання лексичних одиниць у мовленні, достатньо високий темп мовлення свідчать про **високий** рівень засвоєння молодшими школярами лексичних одиниць.

Ефективність проведеної експериментальної роботи перевірялася шляхом співставлення даних про рівень засвоєння лексичних одиниць у школярів експериментальної та контрольної груп. Результати аналізу представлені нижче (див. табл. 1 – 3):

Таблиця 1

Правильність використання лексичних одиниць у мовленні

Рівень сформованості	Кількість школярів							
	До експерименту				Після експерименту			
	ЕГ		КГ		ЕГ		КГ	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Низький	21	65,6	19	65,5	13	40,6	20	68,9
Середній	9	28,1	10	34,5	11	34,4	8	27,6
Високий	2	6,3	0	0	8	25	1	3,5

Таблиця 2

Відповідність перекладу лексичних одиниць

Рівень сформованості	Кількість школярів							
	До експерименту				Після експерименту			
	ЕГ		КГ		ЕГ		КГ	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Низький	17	53,1	17	58,6	9	28,1	17	58,6
Середній	12	37,5	10	34,5	16	50	11	37,9

Високий	3	9,4	2	6,9	7	21,9	1	3,5
---------	---	------------	---	------------	---	-------------	---	------------

Таблиця 3

Темп англомовного мовлення

Рівень сформованості	Кількість школярів							
	До експерименту				Після експерименту			
	ЕГ		КГ		ЕГ		КГ	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Низький	19	59,4	16	55,2	11	34,4	16	55,2
Середній	12	37,5	9	31	15	46,9	10	34,5
Високий	1	3,1	4	13,8	6	18,7	3	10,3

Як бачимо, в експериментальній групі відбулися значущі кількісні зміни у рівні володіння лексичним матеріалом у порівнянні зі школярами контрольної групи. Учні експериментальної групи демонстрували також якісні зміни, що виявлялися у використанні лексики в наближених до реальних ситуаціях спілкування, швидкому та правильному реагуванні на репліки співрозмовника тощо. За результатами експериментальної роботи нами було сформульовано такі **методичні рекомендації** з використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови: 1) зміст римованого тексту має відповідати темі уроку (окремій його частині) та інтересам дитини; 2) текст має бути невеликим за розміром; 3) учителю необхідно мінімізувати кількість незнайомих лексичних одиниць та граматичних конструкцій, що представлені в запропонованому римуванні; 4) необхідно використовувати технічні засоби навчання під час інтонаційно-фонетичного представлення та відтворення тексту; 5) учитель має використовувати зорові опори для зняття лексико-граматичних труднощів тексту; 6) під час роботи з текстом бажано використовувати контрольні запитання та творчі мовленнєві завдання, що базуються на змісті римування; 7) учитель повинен залучати молодших школярів до аналізу результативності роботи з римованими текстами та визначення перспектив останньої.

Римований текст виступає одним із найбільш дієвих засобів навчання англійської мови учнів початкової школи. Успішність використання римованих текстів у навчанні молодших школярів англомовної лексики значною мірою залежить від теоретичного обґрунтування та практичної реалізації методики використання останніх. У статті поняття „методика” розуміється як сукупність принципів використання римованих текстів у процесі навчання лексики англійської мови в початковій школі. Методика використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови складається з таких принципів: а) принцип значущості та емоційної привабливості для учнів; б) принцип „мовної посильності”; в) принцип опорного навчання лексики англійської мови; г) принцип творчої мовленнєвої взаємодії; д) принцип спільного аналізу та прогнозу роботи з вивчення лексики англійської мови.

Порівняння даних про засвоєння лексики англійської мови у школярів експериментальної та контрольної груп підтвердило ефективність методики використання римованих текстів на уроках англійської мови в початковій школі. На основі аналізу результатів експериментальної роботи було розроблено методичні рекомендації з використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови. Стаття не вичерпує всіх аспектів проблеми, що розглядається. Перспективи подальших наукових пошуків вбачаємо у визначенні можливостей застосування ресурсів мережі Інтернет на уроках англійської мови в початковій школі.

Список використаної літератури

- 1. Вишневський О. І.** Методика навчання іноземних мов : навч. посібник / Омелян Іванович Вишневський. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2011. – 206 с.
- 2. Коломінова О. О.** Формування англомовної лексичної компетенції у молодших школярів / О. О. Коломінова // Іноземні мови. – 2005. – № 2. – С. 48 – 50.
- 3. Методика** навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / під ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 1999. – 320 с.
- 4. Паршикова Е. А.** О некоторых особенностях организации коммуникативно-игрового обучения иностранному языку в начальной школе в условиях „кризиса 7 лет” (Психологические аспекты раннего обучения иностранному языку) / Е. А. Паршикова // Іноземні мови. – 2000. – № 4. – С. 38 – 42.
- 5. Паршикова Е. А.** Принципы отбора и организации материала для обучения иностранному языку в начальной школе / Е. А. Паршикова // Іноземні мови. – 2004. – № 1. – С. 41 – 46.
- 6. Роман С. В.** Методика навчання англійської мови у початковій школі : навч. посібник / С. В. Роман. – К. : Ленвіт, 2005. – 208 с.
- 7. Макарова И. А.** Работа с поэтическим текстом на уроках французского языка в средней школе / И. А. Макарова // Иностранные языки в школе. – 2011. – № 7. – С. 30 – 32.
- 8. Павлова Е. А.** Коммуникативный подход в обучении грамматике (на примере рифмованных текстов) / Е. А. Павлова // Иностранные языки в школе. – 2008. – № 6. – С. 33 – 40.
- 9. Павлова Е. А.** Стихи и рифмовки на уроках иностранного языка – эффективное средство усвоения языкового материала / Е. А. Павлова // Иностранные языки в школе. – 2009. – № 2. – С. 25 – 30.
- 10. Сайтбекова Г. М.** Использование стихов при обучении немецкому языку / Г. М. Сайтбекова // Иностранные языки в школе. – 2008. – № 6. – С. 40 – 43.
- 11. Чередник С. В.** Работа над поэтическими произведениями на уроках английского языка / С. В. Чередник // Иностранные языки в школе. – 2002. – № 4. – С. 39 – 42.
- 12. Шостак Т. Г.** Вірші та римування на уроці англійської мови / Т. Г. Шостак // Іноземні мови. – 2000. – № 2. – С. 6 – 9.
- 13. Измайлова Е. В.** Песни и стихи на уроках английского языка в III классе / Е. В. Измайлова // Иностранные языки в школе. – 2005. – № 3. – С. 34 – 36.
- 14. Прессман Л. П.** Методика и техника эффективного

использования средств обучения в учебно-воспитательном процессе : учебн. пособие для студ. пед. ин-тов / Л. П. Прессман. – М. : Высш. шк., 1985. – 267 с. **15. Педагогика** (краткий курс лекций) : учебн. пособие для студ. пед. учеб. заведений / [В. С. Курило, А. Н. Чиж, Н. С. Кратинов, Г. И. Божко]. – Луганск : ЛГПУ, 2001. – 231 с. **16. Большой толковый словарь русского языка** / сост. и гл. ред. С. А. Кузнецов. – СПб. : „Норинт”, 1998. – 1536 с.

Харчук А. В. Методика використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови

Стаття присвячена проблемі навчання лексики англійської мови учнів початкової школи. Автор висвітлює хід і результати практичної реалізації теоретично обґрунтованої методики використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови. За результатами проведеної експериментальної роботи надаються методичні рекомендації з використання римованих текстів у процесі навчання дітей молодшого шкільного віку лексики англійської мови.

Ключові слова: англійська мова, лексика, методика, молодший школяр, римований текст.

Харчук А. В. Методика использования рифмованных текстов в обучении младших школьников лексике английского языка

Статья посвящена проблеме обучения лексике английского языка учеников начальной школы. Автор описывает ход и результаты практической реализации теоретически обоснованной методики использования рифмованных текстов в обучении младших школьников лексике английского языка. По результатам проведённой экспериментальной работы формулируются методические рекомендации по использованию рифмованных текстов в процессе обучения детей младшего школьного возраста лексике английского языка.

Ключевые слова: английский язык, лексика, методика, младший школьник, рифмованный текст.

Kharchuk A. V. The Methodology of Using Rhyme Texts in Teaching the English Vocabulary to Pupils of Primary School

The article deals with the problem of teaching the English vocabulary to pupils of primary school. The effective learning of the English vocabulary by young schoolchildren depends on using rhyme texts at primary school. The author reveals both the stages of using rhyme texts and the psychological peculiarities of pupils of primary school. The methodology of using rhyme texts in teaching the English vocabulary to pupils of primary school is determined. Due to the author's conception methodology is a set of principles of using rhyme texts in teaching the English vocabulary to pupils of primary school. The processing and the results of practical implementation of the methodology are highlighted in the article. The effectiveness of the author's

methodology has been evaluated according to the determined criteria of the vocabulary learning. There are three criteria: correct using of the vocabulary in speech, correct translation of the vocabulary and tempo of English speaking. The pupils of the experimental group have demonstrated both quantitative and qualitative changes in learning the English vocabulary in comparison with the pupils of the control group. Thus, the effectiveness of the author's methodology has been proved. The results of the experimental work have enabled to give the recommendations of using rhyme texts in teaching the English vocabulary to pupils of primary school.

Key words: English language, methodology, pupil of primary school, rhyme text, vocabulary.

Стаття надійшла до друку 05.02.2013 р.

Прийнято до друку 06.03.2013 р.

Рецензент – к. п. н., доц. Федічева Н. В.

УДК 811. 111` 38

Г. В. Шалдаісова

КОГНІТИВНА ПРИРОДА ЖАРТУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Гумор – невід'ємна частина людського існування, важливий компонент комунікації. У зв'язку з цим не випадковою є увага до досліджень цього явища, що виявилася ще за античних часів. Складна природа та багатогранність гумору визначають зацікавлення ним і в наш час. Гумор є об'єктом дослідження багатьох наук: філософії, естетики, психології, соціології, логіки, літературознавства, лінгвістики тощо. Вітчизняні та зарубіжні дослідники розглядали та продовжують розглядати різні аспекти цього явища: природу та психологію гумору, механізми його породження (В.Т. Бондаренко, Ю.Б. Борєв [1], Б. Дземідок, А.В. Карасик [2], А.Н. Лук [4], М. Мінський, Л.В. Орлецька, З. Фройд [5] та ін).

З середини ХХ століття з виникненням когнітивного напрямку в науці активізуються дослідження процесів, пов'язаних з отриманням, обробкою, зберіганням, організацією та накопиченням структур знання, а також з формуванням цих структур у мозку людини. Мову як основний засіб висловлення думки вважають найбільш ефективним засобом проникнення в таємниці людської свідомості. Це надає підстави лінгвістиці зайняти провідне місце серед когнітивних наук.

Попри те, що когнітивна лінгвістика – досить молода галузь мовознавства, робіт, присвячених дослідженню гумору в когнітивному аспекті, вже немало. До найзначніших серед них слід віднести роботи